

Delårsbokslut 2024 Barn- och ungdomsnämnden

Innehåll

Verksamhet och personal	3
Barn- och unga i Alingsås kommun.....	3
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning.....	5
Arbetsmiljö	6
Sjukfrånvaro.....	7
Måluppföljning.....	9
Uppföljning per mål	10
Prioriterade mål.....	10
Uppdrag	13
Ekonomi	14
Drift	14
Investeringar	19

Bilaga 1 – Uppföljning av internkontroll

Verksamhet och personal

I barn- och ungdomsnämndens ansvar ingår att kvalitetssäkra verksamheten och löpande utveckla och förbättra den service och de tjänster som utförs inom ramen för kärnuppdraget. Inom ramen för delårsbokslutet beaktas i huvudsak nämndens ekonomistyrning liksom mål- och resultatstyrning utifrån budget. Barn- och ungdomsnämndens kvalitetsstyrning ska kvalitetssäkra verksamhetens grunduppdrag vilket i huvudsak sker inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete för vilket särskilda strukturer finns.

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för verksamhet, personal och ekonomi inom förskola och skola. Styrningen syftar till att få dessa tre delar att harmonisera där de ekonomiska ramarna och resursfördelningen omsätts så att all personals kompetens nyttjas på bästa sätt så att hög kvalitet i verksamheten nås.

Barn- och unga i Alingsås kommun

I barn- och ungdomsnämndens uppdrag är barns och elevers utbildning i fokus. Barn- och ungdomsnämnden utgör också en del i Alingsås kommun som helhet och har därmed också ett ansvar för det kommungemensamma arbetet. Det kommungemensamma arbetet specificeras dels i budget men också i kommunens övriga strategiska dokument. Förvaltningens arbete med Agenda 2030 utgår från de principer som fullmäktige beslutat om i Alingsås kommuns policy för hållbar utveckling.

Utbildning spelar en avgörande roll för att skapa långsiktiga och strukturella förändringar i en social, ekonomisk och miljömässig hållbar riktning. Goda studieresultat ger varje barn och varje elev förutsättningar att leva ett gott liv. Barn och elever med god hälsa och trygghet har bättre förutsättningar att nå goda studieresultat. För att lyckas med det uppdrag som ingår i nämndens ansvar vad gäller såväl kärnuppdrag som nämndens prioriterade mål och resultat krävs en organisation där verksamhet, personal och ekonomi harmoniserar. Förutsättningarna skapas genom förvaltningens organisering, styrning och genom ledarskap.

Förvaltningen arbetar med ökad tydlighet i budgetarbete och för att fortsätta ha en kvalitetssäkra prognosarbetet på såväl enhetsnivå som övergripande nivå. Kvaliteten i prognos- och budgetarbete behöver fortsatt utvecklas. En del i det arbetet är att anpassa organisationen i relation till barn- och elevantal i verksamheterna. Arbeta pågår på såväl övergripande nivå som vid förskolor och skolor med nämndens beslutade inriktning vad gäller tidiga insatser, läsa/skriva/räkna, närvaroarbete, särskilt stöd och trygghet och studiero.

Barn- och ungdomsnämnden har fortsatt utmaningar med att skapa en likvärdig skolgång för alla barn och elever. Genom att omstrukturera lokalutnyttjandet kan fler resurser frigöras till personalkostnader, vilket förbättrar organisationen med behörig personal, tillgång till elevhälsa och ändamålsenlig stödstruktur. Strategisk lokalplanering med om-, till- och

nybyggnation enligt ramprogram för förskola och skola minskar barngrupper i förskolan och skapar hållbara klassorganisationer i skolan.

Utvecklingen av förskol- och skolorganisationen ska baseras på systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa likvärdighet och möta framtida utmaningar. Geografiskt strategisk placering av nya förskolor och skolor ska möjliggöra en socialt allsidig sammansättning av grupper och klasser. Om- och nybyggnation ingår i kommunens hållbarhetsarbete enligt Agenda 2030 och kräver samverkan inom hela kommunen.

Förändrade barn- och elevprognoser påverkar nämndens lokalförsörjning och förvaltningen arbetar med att säkerställa prognoser och utveckla förslag till förskol- och skolorganisation som möter utmaningar på kort och lång sikt. Att skapa större enheter främjar kompetensförsörjning och ökar likvärdigheten inom nämnden. Arbetet med en samlad och likvärdig skolorganisation fortgår stegvis för att möta behov av kapacitet och närhet, samt förbättra omsorg och utbildning för alla barn och elever i Alingsås kommun.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en av förutsättningarna för att barn och elever i Alingsås kommun ska ges en likvärdig utbildning med hög måluppfyllelse. Barn- och ungdomsnämnden har i budget beslutat om mål för kompetensförsörjning som innebär att verksamheterna har rätt och tillräcklig kompetens. Kompetensförsörjning handlar om att rekrytera rätt och tillräcklig kompetens, men lika mycket om att utforma arbetssätt som tillvaratar och anpassas efter verksamhetens samlade kompetens.

Vad gäller personalomsättning är trenden i huvudsak stabil över tid. I den senaste mätningen där Alingsås jämförs med övriga kommuner i Göteborgsregionen (GR) är omsättningen för förskollärare något lägre än för övriga kommuner medan barnskötare och grundskollärare har en högre omsättning.

Andelen legitimerade förskollärare liksom andel lärare med pedagogisk högskoleexamen i årskurs 1 till 9 i såväl grundskola som anpassad grundskola är förhållandevis stabil över tid. Se tabell nedan för aktuella nyckeltal.

Nyckeltal per 15 oktober 2023	Alingsås	Riket
Andel legitimerade förskollärare i förskola	54 %	44 %
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen åk 1-9, Grundskola	87,5 %	86,3 %
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen åk 1-9, Anpassad grundskola	77,8 %	84,8 %
Andel undervisning som sker av legitimerad lärare med behörighet i ämnet	73 %	72,4 %
Andelen årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen	36,6 %	38 %

För grundskolan utgår förvaltningen i huvudsak från hur stor andel av den planerade undervisningen som skett av lärare med legitimation och behörighet i ämnet. Det är små variationer mellan åren vad gäller andelen undervisning som skett av lärare med behörighet i ämnet. Arbete med att öka andelen undervisning som sker av lärare med legitimation och behörighet i ämnet är en kontinuerlig process.

Under 2024 sker ett intensivt arbete med att anpassa personalplaneringen utifrån budget. I omställningsarbetet prioriteras behöriga och legitimerade lärare. På så sätt ökar möjligheterna att öka andelen undervisning som sker av lärare med legitimation och behörighet i ämnet. Genom att behålla behöriga och legitimerade lärare är målsättningen på sikt att öka andelen undervisning som sker av lärare med legitimation och behörighet i ämnet. Samtidigt finns det utmaningar i omställningsarbetet på kort sikt där legitimerade och behöriga lärare bara till del matchar enheternas behov. Det krävs arbete på medellång sikt med att förändra enheternas inre organisation för att på så sätt nå en högre andel undervisning som sker av lärare med behörighet i ämnet.

Skolverket har på uppdrag av regeringen arbetat fram ett förslag på ett nationellt professionsprogram. Programmet innebär en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare och ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare och förskollärare. Alingsås kommun som huvudman ska, när förändringen träder i kraft 2025, se till att legitimerade lärare och legitimerade förskollärare ges möjlighet att delta i kompetensutveckling inom det nationella professionsprogrammet som bidrar till att öka yrkesskickligheten och som kan ligga till grund för beslut om meriteringsnivåer

För att möta de utmaningar som finns i hela medarbetarresan vad gäller att rekrytera, organisera och ställa om för rätt och tillräcklig kompetens arbetar barn- och ungdomsförvaltningen utifrån en handlingsplan med ett antal strategier och insatser som tillsammans med det kommungemensamma arbetet ska skapa bättre förutsättningar i verksamheten.

Arbetsmiljö

Barn- och ungdomsnämnden har fortsatt hög prioritet på att förbättra den upplevda höga arbetsbelastningen. För att minska arbetsbelastningen fortsätter förvaltningen arbetet med att utveckla enheternas inre organisation, att arbeta med bemanningsplanering och bemanningsekonomi för att öka grundbemanning och för att minska behovet av timvikarier vid planerad frånvaro. Ett lyckat arbete innebär ökad stabilitet och kontinuitet för barn och elever vilket är en avgörande faktor för en välfungerande verksamhet och därmed också för en god arbetsmiljö.

I verksamheten används kortare enkäter (så kallade pulsmätningar) som mäter arbetsmiljön inom områdena: mål, syfte och uppdrag, stödsystem och arbetsmetoder, struktur och arbetsorganisation, relationer samt området belöningsystem. Syftet med pulsmätningarna är att regelbundet följa upp arbetsmiljön på respektive enhet. Resultatet utgör underlag för dialog för att planera insatser gemensamt på arbetsplatsen i syfte att stärka arbetsmiljön.

Enkäten genomförs från och med 2024 tre gånger under året. Gemensamt för barn- och ungdomsförvaltningens verksamheter är behov av förstärkt arbete inom området "stödsystem och arbetsmetoder" vilket handlar om hur medarbetare upplever sin arbetsbelastning vid tillfället som de svarar på enkäten. Under våren har två mätningar gjorts. För den första perioden konstateras ett förbättrat värde i jämförelse med motsvarande period 2023. För den andra perioden är värdet på samma nivå som för 2023. För samtliga områden som mäts i enkäterna är värde på samma nivå eller högre än motsvarande förra året.

Ett välfungerande systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) i hela förvaltningen är avgörande för en god arbetsmiljö. Insatser för att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet görs och behöver fortsätta. Åtgärder för att förbättra arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron har vidtagits på alla nivåer i organisationen. I det förvaltningsövergripande arbetet kommer fokus fortsatt att vara stöd- och utbildningsinsatser inom arbetsmiljöområdet: Förvaltningen planerar utbildning i samverkan som chef deltar i tillsammans med ombuden från arbetsplatsen. Arbetet är långsiktigt och förvaltningen bedömer att kontinuerligt arbete krävs

för att förbättra arbetsmiljön och den upplevda arbetsbelastningen. I detta ingår också fortsatt utveckling av samverkansarbetet lokalt på respektive enhet.

Vidareutveckling av förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete fortsätter också med fokus på chefs- och ledarskap. För att minska arbetsbelastningen och öka möjligheten till återhämtning genomförs insatser för verksamheten som helhet men också riktat för olika yrkesgrupper och verksamhetsformer specifikt. Därtill pågår fortsatt arbete med tillämpning av införda IT-system och e-tjänster i syfte att stödja och förenkla verksamhetens processer.

Sjukfrånvaro

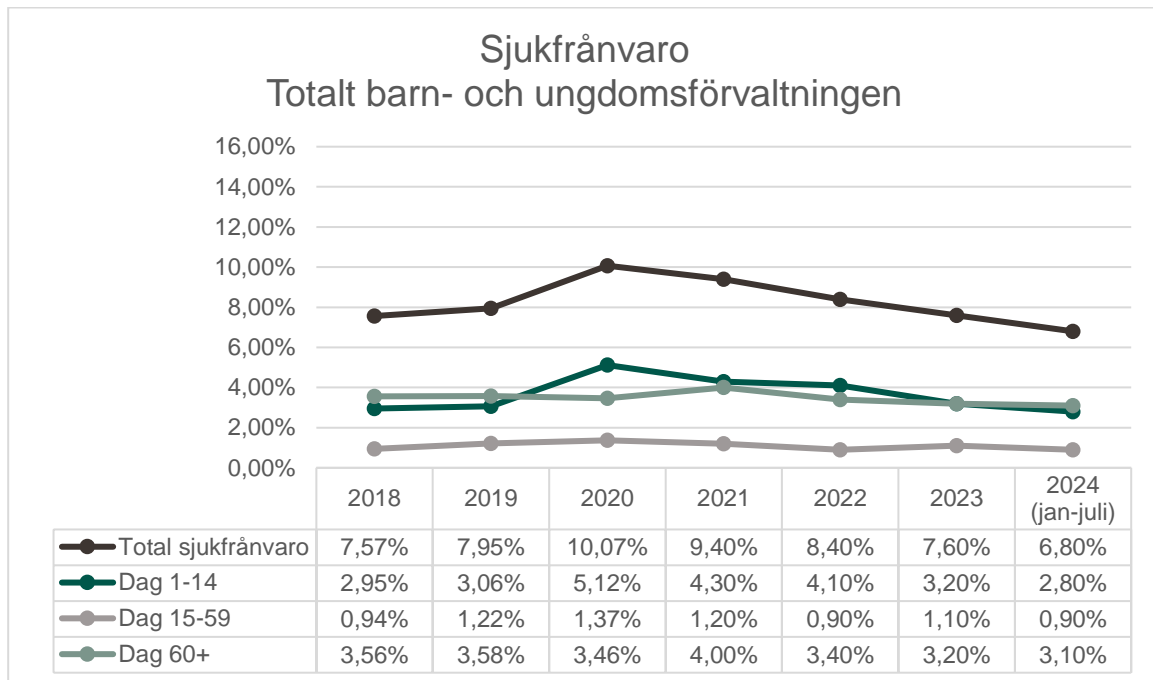
Nämndens arbetsmiljömål är att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön genom att utveckla stödsystem och arbetsmetoder. Effekterna av pågående och planerade åtgärder förväntas bidra till en förbättrad arbetsmiljö och en succesiv minskning av sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaro*	2023	2024	Differens
Total sjukfrånvaro	7,6%	6,8%	-0,80%
Kvinnor	8,0%	7,3%	-0,63%
Män	5,8%	4,1%	-1,66%
<29 år	5,6%	4,0%	-1,56%
30-49 år	7,6%	6,1%	-1,45%
50 år>	8,0%	8,1%	0,08%
Dag 1-14	3,2%	2,8%	-0,42%
Dag 15-59	1,1%	0,9%	-0,21%
Dag 59>	3,2%	3,1%	-0,15%

*Avser perioden 1 januari - 31 juli för samtliga anställningsformer inkl. timavlönade.

Nämndens totala sjukfrånvaro är 6,8% (januari – juli 2024) vilket är lägre än föregående år. Kvinnor har totalt större andel sjukfrånvaro än män. Sedan föregående år har mäns frånvaro minskat i större utsträckning än kvinnors vilket också innebär att skillnader mellan män och kvinnors sjukfrånvaro har ökat. Sjukfrånvaron är något lägre bland yngre medarbetare (<29 år). Sjukfrånvaron ökar marginellt för personal 50 år> men minskar i övriga åldersgrupper.

Under 2024 har förvaltningens sjukfrånvaro minskat inom samtliga frånvarointervall och är den lägsta under mätperioden. Barn- och ungdomsnämnden följer fördjupade analyser av sjukfrånvaro i särskilt ärende under hösten.

Förvaltningen konstaterar en sjunkande sjukfrånvaro över tid. Vid delårets avstämning konstateras den lägsta nivån under hela mätperioden, men jämförelse med helår är möjlig först i årsbokslutet. Den höga sjukfrånvaron under framförallt 2022 och 2021 speglar covid-19-pandemins effekter på sjukfrånvaron. Under de senaste åren har förvaltningen intensifierat det systematiska arbetsmiljöarbete vilket bör vara en del av förklaring till de minskade sjuktalen. För att kunna säga något ytterligare om vad som är en effekt av förvaltningens arbete och vad som påverkas av faktorer i omvärlden behövs jämförelser med andra motsvarande verksamheter. Faktorer såsom inflation eller förändrade attityder till förkylningssymptom kan påverka frånvaron. Under hösten sammanställer förvaltningen jämförelser inom GR-samarbetet där det blir möjligt med mer utvecklade analyser.

Förvaltningen har identifierat ett antal framgångsfaktorer kopplade till den minskade sjukfrånvaron. En del är det utvecklingsarbete som sker i samverkan mellan arbetsgivaren och samarbetspartners i rehabiliteringsprocessen i syfte att nå en bredare helhetsbild och fler professioner kring den enskilda. Under året har uppdragsdialoger införts mellan företagshälsovården och arbetsgivaren för att nå ändamålsenliga och skräddarsydda insatser för medarbetare. Ett aktivt rehabiliteringsarbete sker genom att både preventiva och reaktiva insatser pågår med syfte att tidigt fånga signaler på ohälsa som hade kunnat leda till en sjukskrivning på sikt. Arbetsgivaren arbetar med förstärkt uppföljning och dialog med medarbetare kring korttidsfrånvaro, dess orsaker och medarbetarens behov av stöd.

En betydande friskfaktor är att som medarbetare vara väl insatt i verksamhetens mål och att respektive uppdrag och befogenheter är tydliga i relation till målen. Ett kommungemensamt arbete pågår därför med tydliggörande av uppdrag och medarbetaröverenskommelser. I arbetet med inre organisation ingår att tydliggöra roller utifrån uppdrag och att bemanna och schemalägga utifrån olika befattningar och uppdrag. Delaktighet och uthållighet behövs i utvecklingsarbete och verksamhetsutveckling för en gemensam förståelse.

Måluppföljning

Kommunfullmäktiges mål tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Det finns fem fokusområden som pekar ut de prioriterade inriktningarna mot att uppnå visionen. Barn- och ungdomsnämnden har nio mål utifrån tre av kommunens prioriterade mål. Till varje mål finns nyckeltal som följs upp under årets delårsbokslut och årsbokslut. I delårsbokslutet följs fyra av nämndens mål upp. De prioriterade målen som följs upp i delårsbokslutet är mål 2: "I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling" samt mål 3 "Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen".

Ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Med utgångspunkt i Kommunfullmäktiges prioriterade mål "I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling" har nämnden antagit målen "Barns och elevers trygghet i förskolan och skolan ska vara fortsatt god" samt att minska matsvinnet i förskola och skola.

Med utgångspunkt från indikatorerna för trygghet konstateras att barn- och ungdomsnämnden inte når målvärdena. Värdet för de olika indikatorerna är dock att betrakta som höga. Värdet för årskurs 5 är det samma som för riket och vad gäller årskurs 8 har nämnden ett högre värde än riket.

Andelen vårdnadshavare som anser att "mitt barn känner sig tryggt på förskolan" har minskat marginellt. Värdet för trygghetsindex i årskurs 5 och årskurs 8 minskar. Skillnader mellan gruppen pojkar och gruppen flickor är oförändrad i årskurs 5 men har minskat i årskurs 8. Den minskade skillnaden beror på att pojkars upplevda trygghet har minskat i större utsträckning än flickors.

Vad gäller matsvinn skola konstaterar förvaltningen att svinnet har minskar inom såväl förskola som skola. Orsakerna till minskningen antas bero på ett aktivt arbete från såväl verksamheten som leverantören. Arbetet består bland annat av tätare avstämningar av barn- och elevantal för att nå en god balans i rätt antal portioner. I skolan har ett aktivare arbete med matsvinn skett vilket ökat elevers medvetenhet och engagemang kring svinn.

Inflytande, service och bemötande

Med utgångspunkt i Kommunfullmäktiges prioriterade mål "Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen" har nämnden antagit målen "Barns inflytande och delaktighet i förskolan ska vara fortsatt hög" samt "Elevers inflytande och påverkansmöjligheter ska öka. Skillnaden mellan gruppen flickor och gruppen pojkar ska vara fortsatt liten."

Barn- och ungdomsnämnden når målen för samtliga indikatorer inom målet med reservation för att skillnaden mellan pojkar och flickor ökat något i årskurs 8.

Vårdnadshavares uppfattning om barns delaktighet och inflytande i förskola har ökat från föregående år och det finns en marginell höjning för delaktighetsindikator för elever i årskurs

8. I årskurs 5 är värdet det samma som föregående år. För elever i årskurs 5 har differensen mellan gruppen pojkar och gruppen flickor minskat, men i årskurs 8 har den ökat. Den ökade skillnaden mellan könen beror på att värdet för pojkars upplevda delaktighet har ökat men värdet för flickor är på samma nivå som föregående år.

Uppföljning per mål

Följande signalfärger används för bedömning av nuläget

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Prioriterade mål

I tabellerna nedan anges kommunfullmäktiges prioriterade mål utifrån Vision 2040 tillsammans med nämndens mål inom året med tillhörande indikatorer och nyckeltal. Tabellerna visar på målvärden och hur Alingsås lokala mål är en del av de globala målen.

Prioriterat mål: 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Indikator: Trygghet och säkerhet - kommunindex

Nämndens mål	Globala mål för hållbar utveckling	
Barns och elevers trygghet i förskolan och skolan ska vara fortsatt god. Skillnader mellan pojkars och flickors trygghet ska minska. 	Mål 4 God utbildning till alla	Mål 5 Jämställdhet
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2024	Nuläge 2024
Andelen vårdnadshavare som anser att mitt barn känner sig tryggt på förskolan. Nyckeltalet är hämtat från enkät för vårdnadshavare i förskola. Resultat presenteras under vårterminen och följs upp i delårsbokslut. Normer och värden (skala 1-5)	>4,47	4,46
Trygghetsindex åk 5 (skala 0-10) Nyckeltalet är hämtat från enkät för elever. Resultat presenteras under vårterminen och följs upp i delårsbokslutet.	>8,9	8,1
För gruppen flickor åk 5	>8,7	7,9
För gruppen pojkar åk 5	>9,2	8,4
Differens gruppen flickor-pojkar åk 5	<0,5	0,5
Trygghetsindex åk 8 Nyckeltalet är hämtat från enkät för elever. Resultat presenteras under vårterminen och följs upp i delårsbokslutet	>8,4	8,1
För gruppen flickor åk 8	>8,0	7,5
För gruppen pojkar åk 8	>9,0	8,1
Differens gruppen flickor-pojkar åk 8	<1,0	0,6

Prioriterat mål: 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling
Indikator: Miljömässig hållbarhet - kommunindex

Nämndens mål	Globala mål för hållbar utveckling	
Minska matsvinnet i förskola och skola 	Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion	
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2024	Nuläge 2024
Nyckeltal, Totalt svinn per serverad portion i gram, förskola <i>Nyckeltalet avser lunchservering och mäts under 8 veckor på våren och 8 veckor på hösten. Källa: Egen undersökning</i>	<85,8 g	VT 2024 77 g
Nyckeltal, Totalt svinn per serverad portion i gram, skola <i>Nyckeltalet avser lunchservering och mäts under 8 veckor på våren och 8 veckor på hösten. Källa: Egen undersökning</i>	<60,7 g	VT 2024 57 g

Prioriterat mål: 3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator:
Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet, kommunindex
Indikator: Andel invånare som upplever att de har möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter (%)

Nämndens mål	Globala mål för hållbar utveckling	
Barns inflytande och delaktighet i förskolan ska vara fortsatt hög 	Mål 10 Minskad ojämlikhet Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen	
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2024	Nuläge 2024
Andelen vårdnadshavare som anser att förskolan uppmuntrar mitt barn att uttrycka sina tankar och åsikter och att förskolan tar hänsyn till mitt barns behov och intressen <i>Nyckeltalet är hämtat från enkät för vårdnadshavare i förskola. Resultat presenteras under vårterminen och följs upp i delårsbokslut. Barns inflytande och delaktighet (skala 1-5)</i>	>4,29	4,32

Prioriterat mål: 3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator:
Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet, kommunindex

Nämndens mål	Globala mål för hållbar utveckling	
Elevers inflytande och påverkansmöjligheter ska öka. Skillnaden mellan gruppen flickor och gruppen pojkar ska vara fortsatt liten. 	Mål 10 Minskad ojämlikhet Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen Mål 5 Jämställdhet	
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2024	Nuläge 2024
Årskurs 5, totalt <i>Nyckeltalet är hämtat från enkät för elever. Resultat presenteras under vårterminen och följs upp i delårsbokslut. Inflytandeindex (skala 0-10)</i>	>6,1	6,1
Årskurs 5, gruppen flickor	>6,0	6,0
Årskurs 5, gruppen pojkar	>6,3	6,1
Differens gruppen flickor-pojkar åk 5	<0,3	0,1
Årskurs 8, totalt <i>Nyckeltalet är hämtat från enkät för elever. Resultat presenteras under vårterminen och följs upp i delårsbokslut. Inflytandeindex (skala 0-10)</i>	>4,6	4,7
Årskurs 8, flickor	>4,5	4,5
Årskurs 8, pojkar	>4,7	5,0
Differens gruppen flickor-pojkar åk 8	<0,2	0,5

Uppdrag

Uppföljning av omedelbara åtgärder

Väsentlighet- och riskanalysen identifierar de viktigaste processerna för att uppnå kommunfullmäktiges prioriterade mål. Majoriteten omhändertas i redan pågående processer inom framförallt systematiskt kvalitetsarbete och arbete med ledning och styrning. De processer som har ett väldigt högt riskvärde ska hanteras med omedelbar verkan. Inom barn- och ungdomsnämnden är det *Risk för höga sjuktal och upplevd hög arbetsbelastning* som har väldigt högt riskvärde.

Sjukfrånvaron har sjunkit sedan föregående år och är på nivåer lägre än perioden före covid-19-pandemin. Arbete med frisknärvaro för att förhindra sjukfrånvaro kräver ett långsiktigt proaktivt arbete. Detta arbete beskrivs i tidigare avsnitt under arbetsmiljö.

För att möta riskerna rörande upplevd hög arbetsbelastning arbetar förvaltningen med förskolans och skolans inre organisation i syfte att skapa en stabil och ändamålsenlig organisation med möjlighet till ett hållbart medarbetar- och ledarskap. Det finns ett behov av nya roller och befattningar i både förskola och skola. Den inre organisationen behöver formas utifrån respektive förskolas och skolas lokala behov och förutsättningar men med utgångspunkt i uppdraget att renodla uppdrag samt att förbättra stödstrukturer och arbetsmetoder. I arbetet ingår också frågor som personalplanering, schemaläggning och effektiv tidsanvändning för att nå en optimerad bemanning.

Behov av kontinuerlig verksamhetsutveckling är en del i att forma en tillgänglig lärmiljö tillsammans med att utveckla undervisningen för att möta alla barn och elever. Risker för upplevd hög arbetsbelastning ställer också krav på arbete med rätt och tillräcklig kompetens. När förväntningar på olika roller förtydligas och varje medarbetare upplever sig ha kompetens för uppgiften ökar känslan av kontroll och delaktighet över arbetssituationen och arbetsbelastning upplevs lägre.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/ budget 2024	Delårsbokslut 2024	Delårsbokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Verksamhetens intäkter	130 129	135 937	5 808	91 074	90 533	541
Personalkostnader	-651 085	-653 781	-2 696	-409 087	-405 501	-3 585
Lokalhyror	-151 780	-151 780	0	-99 531	-91 744	-7 787
Köp av tjänster	-324 905	-320 670	4 235	-205 251	-194 788	-10 463
Övriga kostnader	-20 425	-27 772	-7 347	-11 595	-13 431	1 836
Verksamhetens kostnader	-1 148 195	-1 154 003	-5 808	-725 464	-705 464	-19 999
Verksamhetens nettokostnader	-1 018 066	-1 018 066	0	-634 390	-614 932	-19 458
Kommunbidrag	1 018 066	1 018 066	0	678 710	644 419	34 291
Finansnetto			0	0		0
Årets resultat	0	0	0	44 320	29 487	14 833

Inledande sammanfattning

Helårsprognosen per augusti 2024 för det ekonomiska resultatet är beräknad som budget. Det finns variationer mellan olika budgetposter där avvikelserna är högre intäkter, högre personalkostnader men lägre kostnader för köpta tjänster och övriga kostnader.

Delårsbokslut 2024 visar ett resultat på plus 44 320 tkr, vilket är i nivå med förväntat resultat.

Barn- och ungdomsförvaltningen ser ett mer stabilt ekonomiskt resultat på helhet utifrån resultat av vårens arbete med att anpassa förskol- och skolenheternas organisation utifrån för höga kostnader 2023 och den budget som beslutats inför 2024. Efter en vår som initialt präglades av att verksamheternas organisation inte rymdes inom budget kan förvaltningen nu konstatera att majoriteten av enheterna har en organisation inom ekonomisk ram. I aktuell prognos ingår både vidtagna och planerade ekonomiska åtgärder för kommunala förskol- och skolenheter samt förvaltningsövergripande åtgärder.

Prognos och prognosförändring

Intäkterna har ökat med anledning av riktade statsbidrag för inköp av litteratur och läroböcker, skapande skola, utökat statsbidrag stärkt kunskapsutveckling, statsbidrag lärarassistenter, läxhjälp, tillfälligt generellt statsbidrag. Dessa möts av kostnad i form av personal och övriga kostnader. Intäkterna har ökat med anledning av högre föräldraavgift för fritidshem, vilket beror på fler barn i åldersgruppen, medan intäkterna från barn och elever från andra kommuner har minskat i förhållande till budgeten.

Personalkostnaderna ligger fortfarande något över budget och det beror på att några få skolenheter inte helt är i ekonomisk balans under året, men kostnadsökningen kompenseras till stor del av riktade statsbidrag. Kostnaderna för köp av tjänster har minskat mot budget vilket består i lägre kostnader för måltider och färre barn och elever i andra kommuner och annan huvudman.

Det finns en förändring mot tidigare prognos per maj månad samt fördjupad månadsuppföljning per april. Prognosen i delårsbokslutet är 1 000 tkr bättre.

Avstämnings- tillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	-1 000	1 000
Delårsbokslut	0	0
Bokslut 2024	0	

Kommentarer per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/ budget 2024
Kostnader			
Politisk verksamhet	-1 217	-1 093	124
Förskola	-389 264	-385 996	3 268
Pedagogisk omsorg	-384	0	384
Förskoleklass	-37 083	-36 104	978
Grundskola	-592 838	-601 353	-8 515
Anpassad grundskola	-27 127	-28 813	-1 686
Fritidshem	-100 282	-100 644	-362
Summa	-1 148 195	-1 154 003	-5 808
Intäkter			
Politisk verksamhet	0	0	0
Förskola	52 167	49 926	-2 240
Pedagogisk omsorg	0	0	0
Förskoleklass	1 478	1 522	44
Grundskola	55 197	63 099	7 902
Anpassad grundskola	809	857	47
Fritidshem	20 477	20 533	56
Kommunbidrag	1 018 066	1 018 066	0
Summa	1 148 195	1 154 003	5 809
Resultat	0	0	0

Politisk + 124 tkr

Lägre arvode mot budgeterat.

Förskola + 1 028 tkr

Både intäkt och kostnad är lägre på grund av färre barn till och från andra kommuner mot budgeterat. Även personalkostnaden är lägre för att möta upp det minskade barnantalet inom förskolenheter.

Pedagogisk omsorg + 384 tkr

Avvikelsen beror på färre köpta platser mot budgeterat. Under året har inga barn placering inom verksamhet pedagogisk omsorg.

Förskoleklass + 1 022 tkr

Avvikelsen är minskning av personalkostnader på grund av färre elever mot budgeterat.

Grundskola – 613 tkr

Både intäkt och kostnad är lägre på grund av färre elever till och från andra kommuner mot budgeterat. Personalkostnaderna ligger fortfarande något över budget och det beror på att några få skolenheter inte helt är i ekonomisk balans under året, men kostnadsökningen kompenseras till stor del av riktade statsbidrag.

Anpassad grundskola – 1 638 tkr

Under året har tre elever sin skolgång i annan kommun, vilket ökar kostnaden.

Fritidshem - 307 tkr

Både intäkt och kostnad är lägre på grund av färre elever till och från andra kommuner mot budgeterat. Antalet barn i kommunala fritidshem är fler mot budgeterat vilket ger en högre föräldrintäkt.

Prognos antal barn och elever

Budgeterade barn och elever enligt tabell nedan är en sammanställning av kommunal och fristående verksamhet samt in- och utresande i och från annan kommun. Sammanställningen utgör antalet Alingsåsare (folkbokförda barn och elever).

Barnantalet i förskola har minskat. Det är inom kommunala enheter som minskningen är störst. Även barn från andra kommuner är färre mot budgeterat. Det är inga barn med placering i verksamheten pedagogisk omsorg under året. I skolan minskar elevantalet från andra kommuner, medan elevantalet i de lägre skolåldrarna i kommunala enheter ökar i förhållande till budgeterat. Detta leder även till en ökning av barnantalet på fritidshem.

Planeringsunderlag barn och elever, antal	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Förskola	2 243	2 230	-13
Pedagogisk omsorg	7	0	-7
Förskoleklass	538	530	-8
Grundskola åk 1-9	4 880	4 902	22
Anpassad grundskola åk 1-9	41	42	1
Fritidshem	2 186	2 192	6

Utfall för perioden

Delårsbokslut 2024 visar ett resultat på plus 44 320 tkr. Utan semesterlöneskulden är resultatet plus 14 897 tkr (jmf år 2023 3 165 tkr).

Intäkterna under årets första åtta månader är något högre och det beror till största delen på högre föräldraavgifter på grund av fler barn i fritidshem under våren och statliga riktade bidrag från Skolverket. Samtidigt som statliga intäkter ökar är intäkt för barn och elever från annan kommun lägre.

Under perioden januari till augusti är personalkostnaderna något lägre än budget. Förskol- och skolenheter har under våren vidtagit åtgärder för att komma i ekonomisk balans och personalkostnaden har anpassats utifrån barn- och elevpeng. Den uppbokade semesterskulden, personalkostnad som genereras under året av samtliga månadsanställda och betalas ut när personalen har semester framförallt under semestermånaderna juni-augusti, uppgår till plus 29 423 tkr för januari-augusti.

Köpta tjänster har en stor positiv avvikelse mot budget under januari till augusti. Avvikelsen beror på lägre kostnad till fristående huvudman, andra kommuner och måltid. Den minskade kostnaden till fristående huvudman och andra kommuner beror på att det finns färre barn och elever. De lägre kostnaderna för måltider beror på variationer under året. Lokalhyror följer budget för perioden. Övriga kostnader är något lägre under perioden vilket beror på återhållsamhet för inköp.

Jämförelse mellan åren

Total avvikelse mellan år 2023 och år 2024 är plus 14 833 tkr. Det vill säga att år 2024 har lägre kostnader i förhållande till intäkter jämfört med föregående år.

Intäkter är något högre år 2024 vilket beror på högre intäkt för föräldraavgift.

Personalkostnaderna har ökat med 3 585 tkr vid jämförelse mellan åren. Den ökade kostnaden för ett högre personalomkostnadspålägg är en orsak till den ökade personalkostnaden samtidigt som flera av kommunala förskol- och skolenheter har ett lägre personalkostnadsläge år 2024. Skillnaden beror på att kostnad för sjuklön och timlöner är lägre. 617 tkr respektive 2 900 tkr lägre. Det är framförallt förskolan som har minskat kostnaderna för timlönerna år 2024 jämfört med år 2023.

Lokalhyra ökar mellan åren på grund av indexökning och justering i hyresavtal mellan åren. Köp av tjänster ökar på grund av indexökning. Övriga kostnader är lägre mot år 2023, vilket beror på återhållsamhet för inköp under våren 2024.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/ budget 2024	Delårsbokslut 2024	Delårsbokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Reinvestering	16 500	16 500	0	4 619	2 391	2 228
Inventarier förskola	900	900	0	135	479	-344
Inventarier skola	4 400	4 400	0	1 741	1 391	350
Arbetsmiljö	300	300	0	0	0	0
Ombyggnation	900	900	0	900	511	389
Kostenheten	0	0	0	0	10	-10
Lokalanpassningar	10 000	10 000	0	1 843	0	1 843
						0
Totala utgifter	16 500	16 500	0	4 619	2 391	2 228

Prognos och prognosförändring

Investeringar följer budget och därmed är det ingen avvikelse samt att utfall följer nämndens tidplan.

Utfall för perioden

Största delen av nämndens investeringar görs under hösten. Därmed följer utfallet nämndens tidplan.

Jämförelse mellan åren

Det är högre investeringsutgifter innevarande år jämfört med samma period föregående år då det under våren 2024 gjordes stora inköp inför om- och nybyggnation av Noltorpsskolans idrottshall och matsal.

Investeringar för lokalanpassningar har tillkommit i årets budget och gör att utfallet är högre på totalen innevarande år jämfört med samma period år 2023.

Uppföljning av internkontroll

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Riskvärde	Uppföljning	Resultat	Bedömning	Åtgärd
Måluppfyllelse - kunskaper och värden	Risk för skillnader mellan elevers måluppfyllelse beroende på vilken skola de går på vid brister i det kompensatoriska uppdraget	9	Skillnader mellan elevers måluppfyllelse beroende på vilken skola de går på	Årsbokslut	-----	-----
Måluppfyllelse - kunskaper och värden	Risk för att alla elever inte når målen i skolan vid brister i arbete med ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd	12	Elevers måluppfyllelse kopplat till åtgärdsprogram och extra anpassningar	Årsbokslut	-----	-----
Måluppfyllelse - kunskaper och värden	Risk för skillnader mellan barns och elevers måluppfyllelse beroende på vilken förskola eller skola de går på vid skillnader i fördelning mellan behörig och utbildad personal mellan olika enheter.	12	Elevers måluppfyllelse kopplat till legitimitetskrav	Årsbokslut	-----	-----

Måluppfyllelse - kunskaper och värden	Risk för ohälsa, våld och övergrepp samt bristande måluppfyllelse vid otillräcklig elevhälsokompetens	12	Elevers måluppfyllelse och ohälsa kopplat till elevhälsokompetens	Årsbokslut	-----	-----
Arbetsmiljöarbete	Risk för brister i att leda arbetsmiljö- och samverkansarbete på respektive enhet samt och rättssäker hantering av personalärenden	9	Arbetsmiljö- och samverkansarbete samt rättssäkerhet kring personalärenden	Delårsbokslut	Under hösten kommer en större och mer samordnad uppföljning av samverkansstrukturen att ske.	Vårens omställningsarbete kommer att följas upp under hösten då även rutin för personalplanering kommer att revideras.
Måluppfyllelse - tillgängliga fysiska lärmiljöer	Risk för minskad likvärdighet vid brister i lokalförsörjning och lokalanpassningar exempelvis geografiska skillnader i kapacitet	9	Geografisk lokalförsörjning och kapacitet samt planerade lokalanpassningar	Delårsbokslut Årsbokslut	Det finns fortsatta skillnader som identifieras	Löpande under året görs lokalanpassningar utifrån rektors signaler om fysisk arbetsmiljö, säkerhet och anpassningar utifrån lärmiljö samt lagkrav på bland annat brandsäkerhet.
Trygghet och säkerhet	Byggnadernas skick och storlek, lokalanpassningar för trygga och säkra lärmiljöer	9	Byggnadernas skick och storlek, lokalanpassningar för trygga och säkra lärmiljöer	Delårsbokslut Årsbokslut	Det finns fortsatta skillnader som identifieras	Säkerhetsgenomgångar under hösten 2024. Löpande lokalanpassningar under året.
Trygghet och säkerhet	Risk för onödiga transporter vid bristande samordning för skolskjutsberättigade elever.	6	Samordning för skolskjutsberättigade elever	Årsbokslut	-----	-----

Trygghet och säkerhet	Risk för onödiga transporter när vårdnadshavare väljer att skjutsa barn till verksamheten trots skolplacering nära hemmet.	8	Trygga skolvägar	Årsbokslut	-----	-----
Måluppfyllelse - tillgängliga lärmiljöer och särskilt stöd	Risk för ökad rättsosäkerhet samt minskad måluppfyllelse och ökad frånvaro för barn och elever vid brister i dokumentation av barns och elevers kunskaper, stödbehov, hälsouppgifter samt övriga personuppgifter	12	Dokumentation av barns och elevers kunskaper, stödbehov, hälsouppgifter samt övriga personuppgifter	Årsbokslut	-----	-----
Måluppfyllelse - tillgängliga lärmiljöer och särskilt stöd	Risk för bristande tillgänglighet och bemötande vid brister i kompetens hur vi organiserar för att möta alla barn och elever samt organiserar barn- och elevgrupper	9	Organisation kring barn- och elevgrupper	Årsbokslut	-----	-----

Trygghet och säkerhet	Risk för minskad trivsel och trygghet samt utanförskap vid brister i förskolans och skolans värdegrundsarbete, arbete med delaktighet och inflytande samt arbete för att förebygga och åtgärda diskriminering och kränkningar	9	Förskolans och skolans värdegrundsarbete, arbete med delaktighet och inflytande samt arbete för att förebygga och åtgärda diskriminering och kränkningar	Årsbokslut	-----	-----
Måluppfyllelse - tillgängliga lärmiljöer och särskilt stöd	Risk för minskad måluppfyllelse, trivsel och trygghet samt ökad frånvaro hos barn och elever till följd av brister i pedagogiska och sociala lärmiljöer	9	Pedagogiska och sociala lärmiljöer	Årsbokslut	-----	-----
Rättssäkerhet, Budget och prognos	Risk för minskad tillit och rättssäkerhet vid felaktig hantering av avgifter, kostnadsavvikelser, inköp utanför ramavtal samt felaktiga beräkningsunderlag	6	Hantering av avgifter, kostnadsavvikelser, inköp utanför ramavtal samt beräkningsunderlag	Delårsbokslut Årsbokslut	Tidigare och tätare budgetuppföljning för att fånga budgetavvikelser tidigare	Anpassningar har gjorts för att komma i ekonomisk balans inför hösten 2024 samt helår
Rättssäkerhet, Budget och prognos	Risk för minskad tillit och demokrati när nämndens resursfördelning mellan verksamheter inte följs	9	Resursfördelning mellan verksamheter	Delårsbokslut Årsbokslut	Inom skola F-6 sker en förflyttning mellan verksamheter	Inför budget 2025 blir det ökat fokus på fördelning inom skola F-6

Rättssäkerhet Budget och prognos	Risk för otydlighet och osäkerhet i verksamheten när organisation inte anpassas efter budget och resursfördelning	12	Anpassning av organisation utifrån budget och resursfördelning	Delårsbokslut Årsbokslut	Anpassningar har gjorts under våren samt inför hösten 2024	Fortsatta budgetuppföljningar
--	---	----	--	-----------------------------	--	-------------------------------